

SKUPŠTINA CRNE GORE

Akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge

Skupštine Crne Gore u 2013. godini

Mart, 2013. godine

Uvod

Kolegijum predsjednika Skupštine Crne Gore, na sastanku održanom 19. Marta 2013. godine, usvojio je Akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore u 2013. godini. Plan treba da posluži kao smjernica u planiranju i realizaciji aktivnosti na svim nivoima u Skupštini, odnosno da obezbijedi plansko, sistematsko i koordinisano djelovanje svih učesnika u procesu rada u Skupštini sa namjerom da se doprinese što efikasnijem ispunjavanju njenih Ustavom definisanih nadležnosti. Ovaj dokument zasnovan je i na nalazima Evropske komisije datim u Izvještaju o napretku Crne Gore u 2012. godini, tako da istovremeno predstavlja i plan ispunjavanja preporuka Evropske komisije.

Puna integracija Crne Gore u Evropsku uniju strateški je cilj Crne Gore, za koji u Skupštini Crne Gore postoji puni konsenzus. Integracija u EU, kao sintetički izraz aktivnosti Skupštine u okviru njene zakonodavne i nadzorne funkcije, kao i na regionalnom i međunarodnom planu, postavlja pred Skupštinu Crne Gore niz zadataka, koji zahtijevaju opsežnu i blagovremenu pripremu. To se, prije svega, odnosi na ulogu Skupštine Crne Gore u pristupnim pregovorima sa Evropskom unijom i kontrolu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa pravom Unije. Kao što se konstatuje u Analitičkom izvještaju Evropske komisije, „evropske integracije ostaju ključni prioritet za skupštinski rad“, pri čemu se ukazuje na potrebu daljeg snaženja kapaciteta i ekspertize skupštinskih odbora zaduženih da prate sprovođenje i usklađenost novog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i jačanja administrativnih i stručnih kapaciteta Skupštine. Na dalji napredak u ovim segmentima, sa krajnjim ciljem jačanja zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore, usmjeren je, direktno ili indirektno, najveći dio aktivnosti i mjera predviđenih ovim Akcionim planom.

Rezime

Akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore u 2013. godini sadrži 68 aktivnosti i mjera, sa obrazloženjem, nosiocima, rokovima realizacije i indikatorima uspješnosti. Radi bolje preglednosti, aktivnosti i mjere predviđene ovim Akcionim planom grupisane su u tri dijela. Prvi dio direktno se odnosi na jačanje zakonodavne i nadzorne funkcije Skupštine Crne Gore, kroz pripremu i donošenje akata, veće korišćenje nadzornih mehanizama, rad plenuma i radnih tijela. Drugi segment obuhvata aktivnosti i mjere usmjerene na jačanje administrativnih i stručnih kapaciteta, za koje je odgovorna Služba Skupštine. Treći dio posvećen je aktivnostima usmjerenim na dalje poboljšanje otvorenosti i transparentnosti Skupštine prema građanima i civilnim organizacijama. Na početku svakog dijela dati su nalazi i preporuke Evropske komisije iz Izvještaja o napretku za 2012. godinu koji se odnose na dati segment i koji su uzeti u obzir u definisanju predviđenih aktivnosti.

I. JAČANJE ZAKONODAVNE I NADZORNE FUNKCIJE

U skladu sa ustavnim načelom podjele vlasti, Skupština vrši zakonodavnu vlast, pri čemu se istim članom Ustava, stav 4, definiše i da odnos vlasti počiva na ravnoteži i međusobnoj kontroli. Ovom odredbom Ustava se jasno ističe zakonodavna i nadzorna funkcija parlamenta. Uz brojne novine u normativnom okviru, kojima se omogućava kvalitetnije funkcionisanje parlamenta kao zakonodavne grane vlasti i naglašava njegova nadzorna uloga, počev od Ustava Crne Gore (Sl. list CG br. 01/07), preko Poslovnika Skupštine (Sl. list RCG br. 51/06 i 66/06 i Sl. list CG br. 88/09, 80/10, 39/11 i 25/12), kao i zakona kojima se reguliše rad pojedinačnih institucija i organa nad kojima Skupština vrši nadzor, u praksi je takođe došlo do pomaka na ovom polju. Rad radnih tijela je postao intenzivniji zbog činjenice da se fokus u radu Skupštine preselio sa plenuma na radna tijela i otvoreniji je u smislu da omogućava veće učešće predstavnika drugih organa, institucija i zainteresovane javnosti u radu radnih tijela.

Takođe, u prethodnom periodu izmjenama Poslovnika Skupštine omogućena je veća zastupljenost inicijativa parlamentarne manjine, osnovani su novi odbori i redefinisana nadležnost jednog broja odbora. Međutim, kako još postoji prostora za napredak, Skupština će, pored redovnog zakonodavnog postupka, u okviru koga se može očekivati preko 120 zakonskih predloga u toku 2013. godine, kao i redovnih nadzornih aktivnosti, uložiti dodatne napore usmjerene na dalje jačanje zakonodavne i nadzorne funkcije kroz niz mjera koje planira da sprovede u narednom periodu.

U nastavku dokumenta date su aktivnosti u okviru segmenta zakonodavne i nadzorne funkcije, sa obrazloženjem i ciljevima koji se žele postići.

Ia. Priprema i donošenje akata od posebnog značaja za rad Skupštine Crne Gore

Prvih sedam mjera u sklopu zakonodavne i nadzorne funkcije odnosi se na pripremu i donošenje posebno važnih akata čiji je cilj unapređivanje demokratskih vrijednosti u Crnoj Gori, uključujući i jačanje nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa. Tu su, prije svega izmjene Ustava i izbornog zakonodavstva, u skladu sa preporukama Evropske komisije, kao i donošenje Zakona o finansiranju političkih partija

Kao jedna od aktivnosti predviđena je priprema plana za veće uvažavanje rodno aspekta kroz rad parlamenta, jer su, i pored nove odredbe Zakona o izboru odbornika i poslanika da na izbornim listama bude 30% kandidata manje zastupljenog pola, žene i dalje nedovoljno zastupljene u Skupštini, što se konstatuje i u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore u prethodnoj godini. Pored toga, plan bi obuhvatio i rodni aspekt kroz zakonodavne i nadzorne aktivnosti Skupštine.

Sa ciljem unapređivanja demokratskih standarda, kao i pozicije i značaja parlamenta kao ključne demokratske institucije, planirano je i donošenje etičkog kodeksa poslanika Skupštine Crne Gore, a predviđeno je i sagledavanje potrebe donošenja zakona o Skupštini Crne Gore, nakon čega bi uslijedila eventualna priprema potrebnog informativnog materijala za izradu nacrtu zakona.

Imajući u vidu da integracija Crne Gore u Evropsku uniju ostaje ključni prioritet za skupštinski rad, Akcionim planom je predviđena priprema rezolucije kojom će se precizno definisati uloga Skupštine Crne Gore u pristupnim pregovorima sa EU, i dati smjernice Vladi Crne Gore u procesu vođenja pregovora.

1. Rad na izmjenama Ustava

2. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika u skladu sa preporukama OSCE/ODHIR i Venecijanske komisije, naročito u pogledu raspada koalicija i njihovih finansijskih obaveza, kao i proširenja mandata Centralne izborne komisije na opštinske izbore. Zakonom treba da se riješi pitanje godina prebivališta kao uslova biračkog prava, kao i da se predvide sankcije za kršenje pojedinih odredbi, naročito u pogledu ograničenja učešća javnih funkcionera u izbornim kampanjama.

3. Donošenje Zakona o finansiranju političkih partija

4. Donošenje plana za veće uvažavanje rodnog aspekta kroz rad parlamenta

5. Priprema rezolucije kojom će se precizno definisati uloga Skupštine Crne Gore u pristupnim pregovorima sa EU, i dati smjernice Vladi Crne Gore u procesu vođenja pregovora

6. Procjena potrebe donošenja zakona o Skupštini Crne Gore i eventualna priprema potrebnog informativnog materijala za izradu Nacrta zakona

7. Donošenje etičkog kodeksa poslanika Skupštine Crne Gore

Ib. Nadzorne aktivnosti

Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, usvojenom u maju 2012. godine, formiran je Odbor za antikorupciju, dok su neki odbori podijeljeni. Umjesto ranijeg Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, formirani su Ustavni odbor i Zakonodavni odbor, a Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije podijeljen je na Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije. Proširene su i nadležnosti odbora, a novina u tom smislu je i to što sedam matičnih odbora, u okviru

svoje nadležnosti, prate i ocjenjuju usklađenost zakona sa pravnom tekovinom Evropske unije i prate primjenu usvojenih zakona, a posebno onih iz kojih proizilaze obaveze usaglašene sa pravom Evropske unije. Takođe je uređen način osnivanja pododbora, a Odlukom je predviđeno i da predlog dnevnog reda sjednice Skupštine sadrži i predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine. Usvojena su i rješenja da se premijerski sat, u toku redovnog zasijedanja, održava svakog mjeseca (umjesto jednom dvomjesečno) te da odbori jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, donose odluku o održavanju kontrolnog saslušanja, na zahtjev jedne trećine članova, sa jednom temom dnevnog reda.

Izmjenama i dopunama Poslovnika, kao i usvajanjem Zakona o parlamentarnoj istrazi i izmjenama Zakona o tajnosti podataka, kao i stalnim povećanjem broja poslaničkih pitanja, kontrolnih i konsultativnih saslušanja visokih državnih funkcionera i razmatranjem izvještaja koje podnose različite institucije, nadzorna uloga Skupštine je unaprijeđena, što je prepoznato i u Izvještaju Evropske komisije.

Pored redovnog korišćenja dosadašnjih mehanizama nadzora, kao što su konsultativna i kontrolna saslušanja, premijerski sat i poslanička pitanja, u ovom segmentu plana predviđeno je nekoliko mjera u 2013. godini koje imaju za cilj i da se novi i redefinisani instituti nadzora koriste u većoj mjeri. Takođe, posebna pažnja će se posvećivati praćenju primjene zakona, kao i razmatranju realizacije zaključaka radnih tijela i/ili Skupštine, što je i jedna od preporuka Evropske komisije iz Izvještaja o napretku Crne Gore u 2012. godini.

- 8. Radna tijela će, najmanje jednom u pola godine, održati sjednicu na koju će pozivati predstavnike nadležnih ministarstava i, po potrebi, drugih organa državne uprave i organizacija, sa ciljem razmatranja sprovođenja politika u oblastima u njihovoj nadležnosti.**
- 9. Radna tijela će redovno razmatrati realizaciju zaključaka koje su prethodno usvojila radna tijela i/ili Skupština.**
- 10. Radna tijela će organizovati konsultativna/kontrolna saslušanja posvećena razmatranju primjene zakona koji su, po ocjeni članova radnog tijela, ključni ili aktuelni u datoj oblasti, a koji su donijeti u prethodnom jednogodišnjem periodu ili ranije.**
- 11. U skladu sa članom 12 Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore (Sl. list br. 25/12), radna tijela će, jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, donositi odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova odbora, sa jednom tačkom dnevnog reda.**
- 12. U skladu sa članom 13 Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore (Sl. list br. 25/12), u predlog dnevnog reda sjednice Skupštine biće uvršten predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine.**

Ic. Proces pristupanja Evropskoj uniji

Uspostavljanjem posebnog Odbora za evropske integracije i proširenjem nadležnosti matičnih odbora na praćenje usklađivanja crnogorskih zakona sa pravnom tekovinom EU postavljena je osnova za pojačan i sistematski nadzor nad procesom pristupanja Evropskoj uniji. U tom smislu su u ovom dijelu Plana predviđene aktivnosti koje se odnose prvenstveno na ulogu Odbora za evropske integracije, kao i saradnju ovog odbora sa matičnim odborima, u cilju donošenja što kvalitetnijeg zakonodavstva i uspješnijeg toka pregovora o pristupanju.

- 13. Razmatranje nacрта pregovaračkih pozicija po poglavljima na sjednicama Odbora za evropske integracije i davanje mišljenja i sugestija, kao i, po potrebi, održavanje sjednica radi dobijanja informacija o pripremi pregovaračkih pozicija od pregovaračkih struktura Vlade; Odbor će definisati model učešća članova matičnih odbora na ovim sjednicama**
- 14. Odbor za evropske integracije će, najmanje jednom kvartalno, organizovati sjednice na kojima će razmatrati napredak u pristupnim pregovorima u svakom pregovaračkom poglavlju za koje su pregovori započeti, na koje će, po potrebi, pozivati zainteresovane članove matičnih odbora.**
- 15. Odbor za evropske integracije, u saradnji sa matičnim odborima, organizovaće tematske forume po pojedinim pregovaračkim poglavljima, u obliku javnih tribina, okruglih stolova, itd, na kojima bi stručna i druga zainteresovana javnost imala priliku da iznese mišljenja i sugestije prije utvrđivanja pregovaračke pozicije i razmatranja od strane Odbora.**
- 16. Odbor za evropske integracije će redovno razmatrati izvještaje o realizaciji obaveza iz SSP i kvartalne izvještaje o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, koje dostavlja Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.**

Id. Efikasnost rada

U prvom segmentu Akcionog plana za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore u 2013. godini, predviđen je set mjera čiji je cilj veća efikasnost u radu Skupštine, što takođe treba da doprinese jačanju zakonodavne i kontrolne uloge. U tom smislu, veća pažnja će biti posvećena planiranju aktivnosti kroz usvajanje Plana zakonodavnog rada, godišnjeg kalendara i rasporeda rada na sjednicama Skupštine i radnih tijela, kao i kroz nastavak već ustanovljene prakse usvajanja godišnjih planova rada radnih tijela.

Takođe, u ovom dijelu predviđene su i specijalizovane obuke za pojedine oblasti prava EU, imajući u vidu preporuku Evropske komisije da kapaciteti i ekspertiza skupštinskih odbora treba da budu dalje osnaženi u pogledu praćenja procesa usklađivanja crnogorskih zakona sa pravom EU.

- 17. Donošenje godišnjeg Plana zakonodavnog rada Skupštine, sa planom usklađivanja zakonodavstva sa pravom EU i planom razmatranja izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini.**
- 18. Razmatranje Informacije o ispunjavanju Plana zakonodavnog rada Skupštine nakon završetka proljećnog zasjedanja, sa revidiranjem plana za jesenje zasjedanje.**
- 19. Usvajanje kalendara aktivnosti za prolječno i jesenje zasjedanje**
- 20. Usvajanje godišnjih planova rada radnih tijela**
- 21. Obezbjedivanje specijalizovane obuke za poslanike i Službu za pojedine oblasti prava EU, a posebno vezano za pregovaračka poglavlja 23 i 24.**

II. JAČANJE ADMINISTRATIVNIH I MATERIJALNIH KAPACITETA

Skupština će nastaviti da jača administrativne i materijalne kapacitete, uvažavajući ocjene i preporuke date i u Analitičkom izvještaju Evropske komisije: " Skupštinski administrativni kapaciteti su ojačani, prije svega povećanjem broja zaposlenih sa stotinu koliko ih je bilo u oktobru 2011. godine na 122 u avgustu 2012. godine, kao i povećanjem broja obuka. Potrebni su dodatni naponi u cilju daljeg jačanja administrativnih i stručnih kapaciteta Skupštine, kao i svih skupštinskih odbora. Kancelarijski prostor i tehnička oprema nedostaju, čak i za poslanike. Potrebno je nastaviti obuku postojećeg osoblja i zapošljavanje kvalifikovanih novih ljudi."

Mjere i aktivnosti predviđene u okviru jačanja administrativnih i materijalnih kapacitete imaju za cilj obezbjeđivanje boljih prostornih i informatičkih uslova za rad poslanika i pružanje što kvalitetnije tehničke i stručne podrške poslanicima u obavljanju njihove zakonodavne i nadzorne funkcije.

IIa. Stručna podrška poslanicima

U ovom dijelu predviđen je niz mjera i aktivnosti sa ciljem da se poslanicima obezbijedi stručni materijal i komparativne informacije koji mogu biti korisni za donošenje informisanih odluka. Pored pripremanja što kvalitetnijih izvještaja, zapisnika i drugih materijala sa sjednica Skupštine i radnih tijela, posebna pažnja i dalje će se posvećivati pripremi što potpunijih informacija vezano za usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije, kroz informativne preglede i razmatranje tabela usklađenosti. U tom cilju, nastojaće se da se obezbijedi specijalizacija po određenim oblastima i obuka sekretara radnih tijela i drugih zaposlenih u Sektoru za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji, kroz sticanje znanja omogućeno učešćem u radnim grupama za pripremu pregovora, odnosno u procesu skrininga, kao i kroz korišćenje stručne podrške posredstvom TAIEX-a.

U okviru ovog seta aktivnosti, planirana je i dalja pravovremena i kvalitetna priprema istraživačkih radova, kao i saradnja sa Evropskim centrom za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju (ECPRD), što je takođe značajan dio sistema stručne podrške poslanicima.

- 22. Obezbijediti adekvatnu stručnu podršku kroz pripremanje što kvalitetnijih izvještaja i zapisnika i drugih materijala sa sjednica Skupštine i radnih tijela.**
- 23. Shodno dinamici usmjeravanja akata prema radnim tijelima, izrađivati informativne preglede, sa pregledom usklađenosti sa pravom EU i sa ocjenom Preliminarne analize uticaja propisa (RIA) koju Vlada dostavlja uz određene predloge zakona.**
- 24. Efikasno praćenje usklađenosti sa zakonodavstvom EU.**
- 25. Redovno ažuriranje baza podataka sa podacima iz tabela usklađenosti i dostupnih informacija o skriningu.**
- 26. Angažovanje stručnjaka za pojedine oblasti za provjeru tabela usklađenosti, prvenstveno koristeći podršku TAIEX-a.**
Služba će, u konsultaciji sa predsjednicima odbora, pripremiti okvirni spisak najvažnijih predloga zakona za koje se, u skladu sa Planom zakonodavnog rada, očekuje da će ući u zakonodavnu proceduru, kako bi se na vrijeme obezbijedila stručna podrška za provjeru tabela.
- 27. Pravovremena i kvalitetna priprema istraživačkih radova, u skladu sa zahtjevima korisnika.**
- 28. Obezbijediti odgovore na upite koji se dostavljaju putem mreže ECPRD.**

IIIb. Prostorni i informatički kapaciteti

Planirane aktivnosti na unapređivanju prostornih i informatičkih kapaciteta imaju za cilj da poslanicima obezbijede kvalitetnije uslove za rad. Kao kratkoročno rješenje prostornog deficita, obezbijediće se i opremiti dodatni kancelarijski prostor, što će, između ostalog, omogućiti da svaki predsjednik radnog tijela ima svoju kancelariju. Istovremeno, pripremaće se idejno rješenje za trajno obezbjeđivanje odgovarajućeg prostora za potrebe Skupštine.

Što se tiče unapređivanja informatičkog sistema, pripremiće se projektni zadatak za razvoj sistema informatičke podrške zakonodavnom procesu, koji treba da bude osnova za pripremu tenderske dokumentacije. Pored toga, predviđeni su razvoj intranet portala i početak digitalizacije dokumentacije/arhive, uz donošenje seta internih pravila kojima će se urediti pitanja od važnosti za funkcionisanje informatičkog sistema.

- 29. Izrada idejnog rješenja za trajno obezbjeđivanje odgovarajućeg prostora za potrebe Skupštine Crne Gore.**
- 30. Obezbijediti i opremiti dodatni kancelarijski prostor kao kratkoročno rješenje prostornog deficita.**
- 31. Priprema projektnog zadatka za razvoj sistema informatičke podrške zakonodavnom procesu, koji treba da bude osnova za pripremu tenderske dokumentacije.**
- 32. Donošenje seta pravila - politika kojima se uređuje informacioni sistem Skupštine (politika sigurnosti informacionog sistema, politika korišćenja interneta, politika korišćenja mail servera, antivirusna polisa za računare i sl.).**
- 33. Razvoj intranet portala**
- 34. Otpočeti sa kreiranjem digitalne dokumentacije/arhive.**

IIIc. Ljudski resursi

Sistematski razvoj ljudskih resursa nastaviće se i tokom 2013. godine. Početkom 2011. godine donijeta je Strategija razvoja ljudskih resursa, sa ciljem definisanja prioriteta, ciljeva i aktivnosti u oblasti razvoja ljudskih resursa Službe Skupštine. Jedna od aktivnosti,

predviđenih ovom Strategijom je njena godišnja revizija i implementacija, kako bi se osiguralo da ovaj dokument i dalje obezbjeđuje adekvatne sadržaje i metode za realizaciju istih, koji odgovaraju strateškim prioritetima Skupštine Crne Gore.

Na osnovu prioriteta i ciljeva postavljenih Strategijom razvoja ljudskih resursa Službe Skupštine Crne Gore i Strateškog plana za sprovođenje Strategije i individualnih potreba za obukom i usavršavanjem, donosi se plan obuka za tekuću godinu. Planom obuka za 2013. godinu, biće definisane obuke koje je potrebno sprovesti u tekućoj godini, zajedno sa ciljevima, rokovima, kao i partnerima sa kojima će se obuke realizovati. Plan obuka za 2013. godinu će biti donešen nakon analize realizovanih obuka iz Plana obuka za prethodnu godinu, kao i nakon inputa dobijenih od strane zaposlenih u Službi Skupštine.

Nakon stupanja na snagu novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima, kojim se uvode novi rukovodni kadar (srednji rukovodni kadar) i nova zvanja, potrebno je donijeti novi Pravilnik o sistematizaciji i organizaciji Službe Skupštine Crne Gore. Prilikom pripreme novog Pravilnika imaće se u vidu ciljevi i prioriteti Skupštine za naredni period, kao i to koji administrativni kapaciteti su potrebni za njihovo ostvarivanje.

Prepoznajući važnost efikasne interne komunikacije i dobrog odnosa među zaposlenima, kao faktora koji povećavaju produktivnost rada, Služba Skupštine Crne Gore pristupila je izradi planskog dokumenta sa ciljem razvoja interne komunikacije.

Predviđena je i izrada Knjige dobrodošlice/Priručnika za novozaposlene, koji će obuhvatiti niz korisnih informacija o Skupštini Crne Gore i Službi Skupštine, kao i druge praktične sadržaje pripremljene sa ciljem da služe kao podrška novozaposlenima prilikom upoznavanja sa novom radnom sredinom. Materijal je strukturiran na način da se od njega napravi živi dokument koji je moguće vremenom ažurirati zbog promjena koje mogu nastupiti, kao i da se unaprijedi i postane još bolje sredstvo za uvođenje novozaposlenih u posao.

Pripremiće se i Knjiga dobrodošlice za poslanike, koja će sadržati niz korisnih informacija o Skupštini Crne Gore i Službi Skupštine, kao i druge praktične sadržaje pripremljene sa ciljem da služe kao podrška novim poslanicima prilikom upoznavanja sa novom radnom sredinom i Službom Skupštine.

U toku 2013. godine planiran je rad na priručnicima za zaposlene, kao svojevrsnom vidu obuka koje su namijenjene određenim ciljnim grupama. Priručnici će sadržati sve bitne informacije u vezi određenih oblasti, a u toku 2013. godine planirana je izrada priručnika o: liderskim vještinama, upravljanju promjenama, značaju obučavanja i usavršavanja, ocjenjivanju državnih službenika i namještenika itd. Svaki od ovih priručnika će biti dostupan svim zaposlenima u elektronskoj formi.

Imajući u vidu novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima koji je stupio na snagu 1. januara 2013. godine, po kome se u Skupštini Crne Gore od tog datuma samostalno sprovodi postupak zapošljavanja, potrebno je u toku 2013. godine stvoriti sve zakonske preduslove za ovaj proces, što podrazumijeva pripremu niza podzakonskih akata koje donosi Administrativni odbor.

Podzakonski akti koji će biti doneseni, pored akata vezano za zapošljavanje, odnose se i na način pripreme, donošenje i metodologiju izrade posebnog programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

- 35. Donošenje Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji Službe Skupštine Crne Gore.**
- 36. Revizija strategije ljudskih resursa.**
- 37. Donošenje Plana obuka za 2013. godinu.**
- 38. Realizacija planiranih obuka.**
- 39. Donošenje dokumenta za razvoj interne komunikacije**
- 40. Donošenje dokumenta za razvoj eksterne komunikacije**
- 41. Izrada Knjige dobrodošlice za novozaposlene.**
- 42. Izrada Knjige dobrodošlice za poslanike.**
- 43. Izrada priručnika**
- 44. Donošenje “Pravilnika o oglašavanju za popunu radnih mjesta u Službi Skupštine”.**
- 45. Donošenje “Pravilnika o načinu provjere sposobnosti”.**
- 46. Donošenje “Pravilnika o sadržaju i načinu pripreme i donošenja, kao i izrade posebnog programa stručnog obučavanja i usavršavanja.**
- 47. Donošenje “Odluke o posebnim savjetnicima u Skupštini Crne Gore”.**
- 48. Donošenje “Odluke o vrsti i postupku dodjele priznanja”.**
- 49. Donošenje Mjerila i načina ocjenjivanja državnih službenika, odnosno namještenika u Službi Skupštine.**
- 50. Donošenje Knjige/Liste znanja, vještina i ponašanja.**

III. TRANSPARENTNOST I OTVORENOST

Kako se navodi i u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore u 2012. godini, „postignut je dalji napredak u pogledu transparentnosti rada Skupštine“. U Izvještaju se konstatuje i da je u decembru 2011. godine započeto objavljivanje evidencije pojedinačnih glasanja poslanika na skupštinskoj internet stranici, da novi Zakon o lobiranju reguliše odnos Skupštine prema lobistima, te da su preduzete dalje mjere u cilju unapređenja interakcije s civilnim društvom i javnošću.

Takođe se primjećuje da je Skupštinski odbor za ljudska prava i slobode dobio zadatak da razmatra peticije i žalbe koje podnose građani i civilno društvo, uz ocjenu da procedure za djelovanje na osnovu građanskih inicijativa nijesu još usvojene. U tom smislu, prvi set mjera u segmentu transparentnosti i otvorenosti odnosi se na utvrđivanje procedura za djelovanje Odbora za ljudska prava i slobode i Odbora za antikorupciju na osnovu predstavi i pritužbi građana i civilnog društva, kao i unapređivanje procedura za obraćanje građana Skupštini Crne Gore.

Posebna pažnja i u ovoj godini posvećivaće se saradnji sa civilnim društvom, kroz nastavak pružanja mogućnosti predstavnicima zainteresovane javnosti da učestvuju u radu radnih tijela. Uz to, Skupština redovno odgovara na zahtjeve koji se podnose u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama i sa takvom praksom će nastaviti u budućnosti.

Organizovanje posjeta i edukativnih sadržaja za najširu javnost, a posebno djecu i mlade, biće jedan od prioriteta u okviru stalnog unapređivanja transparentnosti rada Skupštine. Nastaviće se sa organizovanjem posjeta Parlamentu za grupe građana i „Dječjeg parlamenta“, kao i sa realizacijom Demokratskih radionica, uz učešće poslanika i uz uvođenje druge radionice na temu EU, uz radionice koja se organizuju od oktobra 2012. godine, na temu „Parlament i demokratija“. Planiran je i nastavak sprovođenja Internship programa, uz razvijanje modela koji će se primjenjivati u 2014. godini.

Niz mjera iz ovog plana usmjeren je na unapređivanje informisanja javnosti o radu Skupštine, kroz uspostavljanje Parlamentarnog TV kanala, redovno objavljivanje listinga javnog glasanja i drugih informacija od značaja. Planiran je i redizajn Internet stranica Skupštine, kako bi korisnici mogli brže i lakše da nađu sve informacije koje su već dostupne na Internet stranicama.

Što se tiče publikacija, kao dodatnog načina informisanja javnosti, i za ovu godinu planirano je objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu Skupštine Crne Gore, kao i polugodišnjeg i godišnjeg Izvještaja o korišćenju sredstava, a u ovoj godini biće štampane i zbirke istraživačkih radova, koje su javnosti sada dostupne u elektronskoj formi. Nastaviće se i sa redovnim objavljivanjem elektronskog biltena “Otvoreni parlament”.

I na kraju, posljednja aktivnost predviđena Akcionim planom za jačanje zakonodavne i nadzorne funkcije Skupštine Crne Gore jeste praćenje realizacije Plana, o čemu će se pripremati kvartalni izvještaji koje će razmatrati Kolegijum predsjednika Skupštine.

51. Utvrditi procedure za djelovanje Odbora za ljudska prava na osnovu predstavki i pritužbi građana i civilnog društva.
52. Utvrditi procedure za djelovanje Odbora za antikorupciju na osnovu predstavki i pritužbi građana i civilnog društva.
53. Unaprijediti procedure za obraćanje građana Skupštini Crne Gore.
54. Nastaviti sa pružanjem mogućnosti predstavnicima zainteresovane javnosti da učestvuju u radu radnih tijela.
55. Redovno odgovarati na sve zahtjeve za slobodan pristup informacijama podnešene u skladu sa zakonom
56. Organizovati „Dječiji parlament“
57. Nastaviti sa realizacijom Projekta „Demokratske radionice“ i uvesti drugu radionicu na temu EU.
58. Organizovati posjete Parlamentu za grupe građana i slične događaje (izložbe, koncerte i sl.)
59. Nastaviti sa sprovođenjem Internship programa i razviti model koji će se primjenjivati u 2014. godini.
60. Redovno objavljivati informacije o skupštinskim aktivnostima na internet stranicama Skupštine.
61. Redizajn Internet stranica Skupštine Crne Gore
62. Informisati javnost o najznačajnijim skupštinskim aktivnostima putem online biltena “Otvoreni parlament”.
63. Redovno ažurirati listinge javnog glasanja na Internet stranicama Skupštine.
64. Uvođenje Parlamentarnog TV kanala na kablovskim mrežama.
65. Analiza uslova i procjena potrebe uvođenja radio-difuznog Parlamentarnog TV kanala.
66. Štampanje zbirke istraživačkih radova.
67. Priprema i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu Skupštine Crne Gore.
68. Izvještavanje o realizaciji Plana

TABELARNI PREGLED

JAČANJE ZAKONODAVNE I NADZORNE FUNKCIJE

Nalazi i preporuke Evropske komisije:

1. Što se tiče zakonodavnog izbornog okvira, započeto je sprovođenje Zakona o izboru odbornika i poslanika koji je usvojen u septembru 2011. godine. Sva mjesta u Skupštini se dodjeljuju na osnovu redosljeda kandidata na izbornoj listi, za razliku od ranije prakse, u kojoj je polovina mjesta dodjeljivana na osnovu slobodne odluke podnosioca izborne liste. Predsjednik i devet članova Državne izborne komisije imenovani su od strane Skupštine u decembru 2011. godine. Nove odredbe kojima se propisuje da na izbornim listama bude 30% ženskih kandidata po prvi put su primijenjene na izborima održanim u dvije opštine u aprilu. **I pored toga, žene su nedovoljno zastupljene u Skupštini.**

Izorno zakonodavstvo treba izmijeniti u skladu sa preostalim preporukama OEBS/ODIHR-a i Venecijanske komisije, naročito u pogledu raspada koalicija i njihovih finansijskih obaveza, kao i proširenja mandata Centralne izborne komisije na opštinske izbore. Pitanje ustavnog uslova po kojem građanin mora imati dvije godine prebivališta da bi dobio pravo glasa ostaje neriješeno za nacionalne izbore. Za pojedine odredbe zakona nijesu određene nikakve sankcije, naročito u pogledu ograničenja učešća javnih funkcionera u izbornim kampanjama.

2. Kada je riječ o *nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa*, u toku je postupak izmjene Ustava, s ciljem daljeg unapređenja nezavisnosti pravosuđa, naročito kroz depolitizaciju i imenovanje članova Sudskog i Tužilačkog savjeta i državnih tužilaca po sistemu zasnovanom na zaslugama. Skupština je u septembru 2011. dvotrećinskom većinom usvojila prijedlog izmjena Ustava. Skupštinski **Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo je utvrdio niz amandmana na Ustav u maju, koji tek treba da budu dostavljeni plenumu na glasanje.**
3. Skupština je nastavila intenzivnu zakonodavnu aktivnost, koja uključuje izvjestan broj oblasti vezanih za evropske integracije, kao što su sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i revizija sredstava iz fondova EU. Ojačan je rad istraživačkog sektora. Uloga i kapaciteti Skupštine u praćenju procesa usklađivanja crnogorskih zakona sa zakonima EU su ojačani. Novim poslovnikom, skupštinski odbori su zaduženi da prate sprovođenje i usklađenost novog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblastima njihovih nadležnosti. **Njihovi kapaciteti i ekspertiza treba da budu dalje osnaženi u tom pogledu.**
4. Unaprijeđena je nadzorna uloga Skupštine, naročito usvajanjem zakona o parlamentarnoj istrazi, izmjenama i dopunama skupštinskog poslovnika i zakona o tajnosti podataka, kao i stabilnim povećanjem broja poslaničkih pitanja, kontrolnih i konsultativnih saslušanja visokih

državnih funkcionera i razmatranja izvještaja koje podnose različite institucije. Skupštinski odbor za pitanja odbrane je prema novom poslovniku dobio zadatak da prati rad svih organa bezbjednosti, i po prvi put, u skladu sa zakonom o skupštinskom nadzoru sektora odbrane i bezbjednosti, on je razmatrao izvještaj o radu policije i stanju bezbjednosti. Što se tiče skupštinskog nadzora po pitanju antikorupcije, Skupština je u februaru prvi put odlučila da otvori parlamentarnu istragu i uspostavi anketni odbor zadužen za prikupljanje informacija i pripremu izvještaja o navodnoj korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore. Zakon o parlamentarnoj istrazi koji je stupio na snagu u julu, definisao je okvir rada anketnog odbora i dao mu mogućnost da traži informacije od svih državnih i lokalnih organa i pravnih lica. **Praćenje zaključaka usvojenih od strane skupštinskih odbora na kontrolnim saslušanjima je ograničeno i potrebno ga je ojačati.**

5. Skupština je donijela izmjene svog poslovnika u maju, koje su stupile na snagu u julu. Nova pravila obezbjeđuju redovnija kontrolna saslušanja i veće garancije da će predlozi zakona predstavljeni od strane opozicionih partija biti razmatrani na Skupštini. Njima je takođe predviđeno uspostavljanje samostalnih skupštinskih odbora za evropske integracije i pitanja antikorupcije, kojima predsjedavaju opozicioni poslanici. To je rezultiralo ukidanjem Nacionalnog savjeta za evropske integracije. **Evropske integracije ostaju ključni prioritet za skupštinski rad.**

Br.	Aktivnost/mjera	Nosilac	Rok	Indikator uspješnosti
1.	Rad na izmjenama Ustava	Ustavni odbor	Proljećnje zasijedanje	Rad na izmjenama Ustava Postignuta saglasnost o nacrtu amandmana Utvrđen tekst nacrta amandmana na Ustav i dostavlje poslanicima i Vladi radi davanja mišljenja Skupština odlučila o nacrtu teksta amandmana na Ustav u cjelini Utvrđen nacrt amandmana objavljen radi davanja mišljenja, predloga i sugestija (30 dana) Ustavni odbor utvrdio predlog amandmana sa obrazloženjem i predlog Ustavnog zakona
2.	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika u skladu sa preporukama OSCE/ODHIR i Venecijanske komisije, naročito u pogledu raspada koalicija i njihovih finansijskih	Skupština	IV kvartal	Formirana radna grupa za pripremu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika u skladu sa preporukama

	obaveza, kao i proširenja mandata Centralne izborne komisije na opštinske izbore. Zakonom treba da se riješi pitanje godina prebivališta kao uslova biračkog prava, kao i da se predvide sankcije za kršenje pojedinih odredbi, naročito u pogledu ograničenja učešća javnih funkcionera u izbornim kampanjama.			OSCE/ODHIR i Venecijanske komisije Broj sjednica radne grupe Iznaden kompromis u pogledu spornih odredbi Predlog zakona stavljen u proceduru Zakon usvojen
3.	Donošenje Zakona o finansiranju političkih partija	Skupština	III kvartal	Formirana radna grupa za izradu teksta nacrtu zakona Broj sjednica radne grupe Pripremljen tekst predloga zakona Zakon usvojen
4.	Donošenje plana za veće uvažavanje rodnog aspekta kroz rad parlamenta	Kolegijum, Odbor za rodnu ravnopravnost	III kvartal	Broj poslanica Broj poslanica u delegacijama u međunarodnim organizacijama i tijelima
5.	Priprema Rezolucije kojom će se precizno definisati uloga Skupštine Crne Gore u pristupnim pregovorima sa EU, i dati smjernice Vladi Crne Gore u procesu vođenja pregovora	Radna grupa	II kvartal	Broj sastanaka radne grupe Broj učesnika sastanaka izvan Skupštine Rezolucija usvojena Mehanizmi nadzora Skupštine nad pristupnim pregovorima definisani Funkcionalnost mehanizama provjerena (IV kvartal)
6.	Procjena potrebe donošenja zakona o Skupštini Crne Gore i eventualna priprema potrebnog informativnog materijala za izradu Nacrta zakona	Služba SCG	IV kvartal	Sagledane potrebe donošenja Zakona Definisanje daljih mjera na osnovu sagledanih potreba
7.	Donošenje Etičkog kodeksa poslanika Skupštine Crne Gore	Kolegijum predsjednika Radna grupa	IV kvartal	Formirana radna grupa Služba pripremila potrebni informativni materijal za izradu Kodeksa Kodeks usvojen
8.	Radna tijela će, najmanje jednom u pola godine, održati sjednicu na koju će pozivati predstavnike nadležnih ministarstava i, po potrebi, drugih organa državne uprave i organizacija, sa ciljem razmatranja sprovođenja	Svi nadležni odbori	Jul/septembar Januar 2014	Broj održanih sjednica odbora Broj predstavnika Vlade i državne uprave na ovim sjednicama

	politika u oblastima u njihovoj nadležnosti.			
9.	Radna tijela će redovno razmatrati realizaciju zaključaka koje su prethodno usvojila radna tijela i/ili Skupština.	Svi nadležni odbori	Kontinuirano	Broj razmotrenih zaključaka Odnos broja razmotrenih zaključaka i broja zaključaka usvojenih u prethodnom polugodišnjem/godišnjem periodu
10.	Radna tijela će organizovati konsultativna/kontrolna saslušanja posvećena razmatranju primjene zakona koji su, po ocjeni članova radnog tijela, ključni ili aktuelni u datoj oblasti, a koji su donijeti u prethodnom jednogodišnjem periodu ili ranije.	Svi nadležni odbori	Kontinuirano	Broj organizovanih saslušanja Broj donesenih zaključaka
11.	U skladu sa članom 12 Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore (Sl. list br. 25/12), odbori će, jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, donositi odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova odbora, sa jednom tačkom dnevnog reda	Svi nadležni odbori	Jul Decembar	Broj kontrolnih saslušanja po osnovu člana 12 Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore Broj usvojenih zaključaka/preporuka Ukupan broj kontrolnih i konsultativnih saslušanja
12.	U skladu sa članom 13 Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore (Sl. list br. 25/12), u predlog dnevnog reda sjednice Skupštine biće uvršten predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine	Kolegijum	Kontinuirano	Broj razmatranih predloga akata koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine, u odnosu na broj sjednica Skupštine
13.	Razmatranje nacrtu pregovaračkih pozicija po poglavljima na sjednicama Odbora za evropske integracije i davanje mišljenja i sugestija, kao i, po potrebi, održavanje sjednica radi dobijanja informacija o pripremi pregovaračkih pozicija od pregovaračkih struktura Vlade; Odbor će definisati model učešća članova matičnih odbora na ovim sjednicama	Odbor za evropske integracije	Kontinuirano	Broj razmatranih pregovaračkih pozicija Broj sjednica posvećenih pripremi pregovaračkih pozicija Broj članova matičnih odbora na sjednicama
14.	Odbor za evropske integracije će, najmanje jednom kvartalno, organizovati sjednice na kojima će razmatrati napredak u pristupnim pregovorima u svakom pregovaračkom poglavlje za koje su pregovori započeti, na koje će, po potrebi, pozivati zainteresovane članove	Odbor za evropske integracije	Kvartalno	Broj razmatranih poglavlja Broj sjednica Broj usvojenih zaključaka

	matičnih odbora			
15.	Odbor za evropske integracije, u saradnji sa matičnim odborima, organizovaće tematske forume po pojedinim pregovaračkim poglavljima, u obliku javnih tribina, okruglih stolova, itd, na kojima bi stručna i druga zainteresovana javnost imala priliku da iznese mišljenja i sugestije prije utvrđivanja pregovaračke pozicije i razmatranja od strane Odbora	Odbor za evropske integracije, u saradnji sa matičnim odborima	Kontinuirano	Broj tematskih foruma Broj razmatranih poglavlja Broj dobijenih mišljenja Broj učesnika
16.	Odbor za evropske integracije će redovno razmatrati izvještaje o realizaciji obaveza iz SSP i kvartalne izvještaje o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, koje redovno dostavlja Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija		Kontinuirano	Broj sjednica Broj razmatranih izvještaja Broj zaključaka
17.	Donošenje godišnjeg Plana zakonodavnog rada Skupštine, sa planom usklađivanja zakonodavstva sa pravom EU i planom razmatranja izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini o radu i stanju u pojedinim oblastima	Kolegijum (nacrt pripema Kancelarija generalnog sekretara)	Mart	Pripremljen Nacrt plana Donijet Zakonodavni plan Skupštine Služba priprema kvartalne izvještaje o ispunjavanju plana
18.	Razmatranje Informacije o ispunjavanju Plana zakonodavnog rada Skupštine nakon završetka proljećnjeg zasijedanja, sa revidiranjem plana za jesenje zasijedanje.	Kolegijum (nacrt pripema Kancelarija generalnog sekretara)	Septembar	Pripremljena Informacija i predložena revizija Plana Kolegijum usvojio Informaciju sa revidiranim Planom
19.	Usvajanje kalendara aktivnosti za prolječno i jesenje zasijedanje	Kolegijum (nacrt pripema Kancelarija generalnog sekretara)	Mart Septembar	Pripremljen Nacrt kalendara Prihvaćen kalendar aktivnosti za prolječno i jesenje zasijedanje
20.	Usvajanje godišnjih planova rada radnih tijela	Sva radna tijela ¹	I kvartal	Radna tijela usvojila godišnje planove rada za 2013
21.	Obezbjedivanje specijalizovane obuke za poslanike i Službu za pojedine oblasti prava EU, a posebno vezano za pregovaračka poglavlja 23 i 24	Služba Skupštine	Kontinuirano	Broj organizovanih obuka Broj učesnika obuka

¹ Izuzev Zakonodavnog i Ustavnog odbora, imajući u vidu specifične nadležnosti ova dva odbora

ADMINISTRATIVNI I MATERIJALNI KAPACITETI

Nalazi i preporuke Evropske komisije:

Skupštinski administrativni kapaciteti su ojačani, prije svega povećanjem broja zaposlenih sa stotinu koliko ih je bilo u oktobru 2011. godine na 122 u avgustu 2012. godine, kao i povećanjem broja obuka. **Potrebni su dodatni naponi u cilju daljeg jačanja administrativnih i stručnih kapaciteta Skupštine, kao i svih skupštinskih odbora. Kancelarijski prostor i tehnička oprema nedostaju, čak i za poslanike. Potrebno je nastaviti obuku postojećeg osoblja i zapošljavanje kvalifikovanih novih ljudi.**

Br.	Aktivnost/mjera	Nosilac	Rok	Indikator uspješnosti
22.	Obezbijediti adekvatnu stručnu podršku kroz pripremanje kvalitetnih izvještaja i zapisnika i drugih materijala sa sjednica Skupštine radnih tijela	Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji	Kontinuirano	Donijete instrukcije za izradu izvještaja i zapisnika, sa procedurama za objavljivanje Postignuta jednoobraznost i poboljšan kvalitet izvještaja i zapisnika sa sjednica radnih tijela
23.	Shodno dinamici usmjeravanja akata prema radnim tijelima, izrađivati informativne preglede, sa pregledom usklađenosti sa pravom EU i sa ocjenom Preliminarne analize uticaja propisa (RIA) koju Vlada dostavlja uz određene predloge zakona	Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji	Kontinuirano	Broj informativnih pregleda Broj informativnih pregleda koji sadrže ocjenu RIA-e
24.	Efikasno praćenje usklađenosti sa zakonodavstvom EU	Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji	Kontinuirano	Broj tabela usklađenosti Broj ispravki
25.	Redovno ažuriranje baza podataka sa podacima iz tabela usklađenosti i dostupnih informacija o skriningu	Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji	Kontinuirano	Baze ažurirane Broj korisnika
26.	Angažovanje stručnjaka za pojedine oblasti za provjeru tabela usklađenosti, prvenstveno koristeći podršku TAIEX-a. Služba će, u konsultaciji sa predsjednicima odbora, pripremiti okvirni spisak najvažnijih predloga zakona za koje se, u skladu sa Planom zakonodavnog rada, očekuje da će ući u zakonodavnu proceduru, kako bi se na vrijeme obezbijedila stručna podrška za provjeru tabela	Služba Skupštine	Mart Kontinuirano	Utvrđena lista predloga zakona za koje je potrebna stručna podrška Broj podnijetih i broj odobrenih zahtjeva od strane TAIEXa Broj misija eksperata Broj službenika učesnika obuka

27.	Pravovremena i kvalitetna priprema istraživačkih radova, u skladu sa zahtjevima korisnika	Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju	Kontinuirano	Broj zahtjeva za istraživačkim radovima Broj istraživačkih radova
28.	Obezbijediti odgovore na upite koji se dostavljaju putem mreže ECPRD	Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju	Kontinuirano	Procenat postavljenih odgovora iznad prosjeka u mreži ECPRD
29.	Izrada idejnog rješenja za obezbjeđivanje trajnog odgovarajućeg prostora za potrebe Skupštine Crne Gore	Skupština Direkcija za javne radove	IV kvartal	Idejno rješenje urađeno
30.	Obezbijediti i opremiti dodatni kancelarijski prostor kao kratkoročno rješenje prostornog deficita		II kvartal	Kancelarijski prostor obezbijeđen i opremljen Svi predsjednici radnih tijela, kao i njihove službe, imaju svoje kancelarije
31.	Priprema projektnog zadatka za razvoj sistema informatičke podrške zakonodavnom procesu, koji treba da bude osnova za pripremu tenderske dokumentacije	Odsjek za informacionu tehnologiju i Kancelarija generalnog sekretara	II kvartal	Projektni zadatak pripremljen
32.	Donošenje seta pravila - politika kojima se uređuje informacioni sistem Skupštine (Politika sigurnosti informacionog sistema, Politika korišćenja interneta, Politika korišćenja mail servera, Antivirusna polisa za računare i sl.)	Odsjek za informacionu tehnologiju i Kancelarija generalnog sekretara	IV kvartal	Donijet set pravila
33.	Razvoj intranet portala	Odsjek za informacionu tehnologiju	II kvartal	Intranet portal uspostavljen Dostupne baze Broj korisnika
34.	Otpočeti sa kreiranjem digitalne dokumentacije/arhive	Odsjek za informacionu tehnologiju, Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju	IV kvartal	Digitalizacija počela Procenat digitalizovane grade
35.	Donošenje Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji Službe Skupštine Crne Gore	Generalni sekretar Administrativni odbor	April	Donijet "Pravilnik o sistematizaciji i organizaciji Službe Skupštine Crne Gore"
36.	Revidirati strategiju ljudskih resursa	Kancelarija generalnog sekretara i Biro za upravljanje ljudskim resursima	IV kvartal	Revidirana Strategija Procenat realizovanih aktivnosti u odnosu na plan
37.	Donošenje Plana obuka za 2013. godinu	Kancelarija generalnog sekretara i Biro za upravljanje ljudskim resursima	I kvartal	Broj realizovanih obuka u odnosu na ukupan broj predviđen Planom Broj zaposlenih koji su pohađali

				obuke iz Plana obuka za 2013. godinu
38.	Realizacija planiranih obuka	Biro za upravljanje ljudskim resursima	Kontinuirano	Broj sprovedenih obuka Broj učesnika
39.	Donošenje dokumenta za razvoj interne komunikacije	Služba Skupštine	III kvartal	Donošenje strateškog dokumenta za internu komunikaciju Procenat realizacije aktivnosti u odnosu na plan
40.	Donošenje dokumenta za razvoj eksterne komunikacije	Služba Skupštine	IV kvartal	Donošenje strateškog dokumenta za eksternu komunikaciju Procenat realizacije aktivnosti u odnosu na plan
41.	Izrada Knjige dobrodošlice za novozaposlene	Služba Skupštine	IV kvartal	Izrađena Knjiga dobrodošlice za novozaposlene
42.	Izrada Knjige dobrodošlice za poslanike	Služba Skupštine	IV kvartal	Izrađena Knjiga dobrodošlice za poslanike
43.	Izrada priručnika	Služba Skupštine	Kontinuirano	Broj izrađenih priručnika Broj podijeljenih/preuzetih priručnika
44.	Donošenje "Pravilnika o oglašavanju za popunu radnih mjesta u Službi Skupštine"	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Pravilnika o oglašavanju za popunu radnih mjesta u Službi Skupštine"
45.	Donošenje "Pravilnika o načinu provjere sposobnosti"	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Pravilnika o načinu provjere sposobnosti"
46.	Donošenje "Pravilnika o sadržaju i načinu pripreme i donošenja, kao i izrade posebnog programa stručnog obučavanja i usavršavanja"	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Pravilnika o sadržaju i načinu pripreme i donošenja, kao i izrade posebnog programa stručnog obučavanja i usavršavanju"
47.	Donošenje "Odluke o posebnim savjetnicima u Skupštini Crne Gore"	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Odluke o posebnim savjetnicima u Skupštini Crne Gore"
48.	Donošenje "Odluke o vrsti i postupku dodjele priznanja"	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Odluke o vrsti i postupku dodjele priznanja"
49.	Donošenje Mjerila i načina ocjenjivanja državnih službenika, odnosno namještenika u Službi Skupštine	Služba Skupštine	I kvartal	Donošenje "Mjerila i načina ocjenjivanja državnih službenika, odnosno namještenika" Donošenje "Obrasca za ocjenjivanje"
50.	Donošenje Knjige/Liste znanja, vještina i ponašanja	Služba Skupštine	IV kvartal	Donošenje Liste vještina i znanja za radna mjesta u Službi Skupštine

OTVORENOST I TRANSPARENTNOST

Nalazi i preporuke Evropske komisije:

Postignut je dalji napredak u pogledu transparentnosti rada Skupštine. Na zahtjev organizacija civilnog društva, u decembru 2011. godine započeto je objavljivanje evidencije pojedinačnih glasanja poslanika na skupštinskoj internet stranici. Novi zakon koji je usvojen u novembru 2011. reguliše odnos Skupštine prema lobistima. Preduzete su dalje mjere u cilju unapređenja interakcije s civilnim društvom i javnošću. Skupštinski odbor za ljudska prava i slobode dobio je zadatak da razmatra peticije i žalbe koje podnose građani i civilno društvo. Međutim, **procedure za djelovanje na osnovu građanskih inicijativa nijesu još uvijek usvojene.**

Br.	Aktivnost/mjera	Nosilac	Rok	Indikator uspješnosti
51.	Utvrđiti procedure za djelovanje Odbora za ljudska prava na osnovu predstavki i pritužbi građana i civilnog društva	Odbor za ljudska prava i slobode	II kvartal	Procedure utvrđene Javnost upoznata sa procedurama
52.	Utvrđiti procedure za djelovanje Odbora za antikorupciju na osnovu predstavki i pritužbi građana i civilnog društva	Odbor za antikorupciju	II kvartal	Procedure utvrđene Javnost upoznata sa procedurama
53.	Unaprijediti procedure za obraćanje građana Skupštini Crne Gore	Služba Skupštine	III kvartal	Procedure utvrđene Javnost upoznata sa procedurama
54.	Nastaviti sa pružanjem mogućnosti predstavnicima zainteresovane javnosti da učestvuju u radu radnih tijela	Radna tijela	Kontinuirano	Broj učešća predstavnika CGO u radu odbora
55.	Redovno odgovarati na sve zahtjeve za slobodan pristup informacijama podnešene u skladu sa zakonom	Kancelarija generalnog sekretara u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama	Kontinuirano	Broj odgovorenih zahjeva u odnosu na broj podnijetih
56.	Organizovati „Dječiji parlament“	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol	Kontinuirano	Održan „Dječiji parlament“ Broj učenika učesnika „Dječijeg parlamenta“
57.	Nastaviti sa realizacijom Projekta „Demokratske radionice“ i uvesti drugu radionicu na temu EU	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju	Kontinuirano	Broj održanih radionica Broj učenika učesnika u Projektu Broj gostiju Reagovanja iz škola

58.	Organizovati posjete Parlamentu za grupe građana i slične događaje (izložbe, koncerte i sl.)	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol	Kontinuirano	Broj posjeta i sličnih događaja Broj građana koji su posjetili Skupštinu)
59.	Nastaviti sa sprovođenjem Internship programa i razviti model koji će se primjenjivati u 2014. godini	Kancelarija generalnog sekretara i sekreteri određenih radnih tijela	Kontinuirano	Realizovan nastavak Internship programa Broj studenata učesnika u programu
60.	Redovno objavljivati informacije o skupštinskim aktivnostima na internet stranicama Skupštine	Služba Skupštine (posebno Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol)	Kontinuirano	Broj posjeta web sajtu
61.	Redizajn Internet stranica Skupštine Crne Gore	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol i Odsjek za informacionu tehnologiju	II kvartal	Internet stranice redizajnirane Omogućeno lakše nalaženje informacija o radu Skupštine
62.	Informisati javnost o najznačajnijim skupštinskim aktivnostima putem online biltena "Otvoreni parlament"	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol i Kancelarija generalnog sekretara	Kontinuirano	11 objavljenih biltena (bez avgusta zbog pauze)
63.	Redovno ažurirati listinge javnog glasanja na Internet stranicama Skupštine	Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol i Odsjek za informacionu tehnologiju i Kancelarija generalnog sekretara	Kontinuirano	Listinzi glasanja redovno se postavljaju internet stranicama Skupštine
64.	Parlamentarni TV kanal uveden na kablovskim mrežama	Služba Skupštine	III kvartal	Uveden Parlamentarni TV kanal na kablovskim mrežama Broj mreža na kojima je dostupan Broj domaćinstava kojima je dostupan
65.	Analiza uslova i procjena potrebe uvođenja radio-difuznog Parlamentarnog TV kanala	Kolegijum	IV kvartal	Urađena analiza i procjena potrebe uvođenja radio-difuznog Parlamentarnog TV kanala
66.	Štampanje zbirke istraživačkih radova	Odsjek za istraživanje, analizu,	II kvartal	Štampane zbirke istraživačkih radova

		biblioteku i dokumentaciju		
67.	Priprema i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu Skupštine Crne Gore	Kancelarija generalnog sekretara u saradnji sa svim djelovima Službe	Mart	Godišnji izvještaj objavljen na web sajtu
68.	Izveštavanje o realizaciji Plana	Kancelarija generalnog sekretara u saradnji sa svim djelovima Službe	Kvartalno	Izveštaji o realizaciji Plana pripremljeni Zaključci Kolegijuma